

Protokół

obrad sejmowych z dnia 12. Kwietnia 1866.

Posiedzenie sześćdziesiąte piąte.

Obecni: Marszałek książę Sapieha.

Sekretarze: Posłowie Geringer, Kulczycki, Sawczyński i Ludwik hr. Wodzicki.

Komisarz rządowy: c. k. radca dworu Possinger.

Posłów obecnych z początku 102, w ciągu posiedzenia 110.

Marszałek otwiera posiedzenie o godzinie 11 $\frac{1}{2}$.

Marszałek zawiadamia Izbę o łaskawem przyjęciu przez Najjaśniejszego Pana deputacyi, wysłanej do Tronu z łona sejmowego, a sekretarz poseł Ludwik hr. Wodzicki odczytuje odpowiedź monarszą na petycję Sejmu następującą:

„Przyjmuję łaskawie wyrażoną mi wierność i przywiązanie Sejmu galicyjskiego, i poddam dojrzałej rozwadze prośbę objętą adresem.

Przedewszystkiem wypadnie przy tem dokładnie uwzględnić te wymogi, które wynikają z kwestyi politycznej, dotyczącej ogółu Monarchii, i które są warunkiem harmonijnego urządzenia części w ich stosunku do całości.

Sejm wszelako, którego lojalne i patriotyczne zachowanie dostrzegłem z zadowoleniem, niech będzie pewnym ojcowskiej przychylności, która towarzyszyć będzie Memu orzeczeniu.“

Odpowiedź tą Izba przyjmuje okrzykami: Niech żyje Cesarz!

Sekretarz poseł Wodzicki odczytuje protokół posiedzenia sejmowego z dnia 28. Marca, który przyjęło.

Tenże sekretarz odczytuje pismo Jego Excelencyi Ministra Stanu hr. Belcredi do Marszałka, w którym dziękuje Izbie za uchwalone przez Sejm galicyjski podziękowanie za udział w doprowadzeniu do skutku pożyczki na rzecz głodem dotkniętych.

Następnie odczytuje pismo Jego Excelencyi Namiestnika kraju do Marszałka, uwiadamiające Sejm o Najwyższem postanowieniu, którem Monarcha udziela sankcyę statutowi uchwalonemu przez Izbę dla miasta Krakowa, — a w końcu pismo tegoż Namiestnika do Marszałka z uwiadomieniem, że w sprawie uchwały Sejmu galicyjskiego, co do reorganizacyi galicyjskiego Towarzystwa kredytowego, Rząd nie może ominąć życzenia Sejmu bukowińskiego, co do ponownego osobnego wysłuchania tamtejszych właścicieli dóbr tabularnych względem projektowanych zmian statutów galic. Towarzystwa kredytowego, że przeto pozostaje alternatywa, albo odroczyć reorganizacyę Towarzystwa kredytowego prawdopodobnie na czas dłuższy, albo przeprowadzić ją tymczasowo dla Galicyi i Krakowa z zachowaniem wolności przystąpienia dla właścicieli dóbr tabularnych bukowińskich i zastrzeżeniem nabytych praw osób trzecich. W razie przyjęcia tej drugiej ewentualności przez Sejm, Rząd poparłby u Najjaśniejszego Pana zatwierdzenie odnośnej uchwały, i rozpocząłby bezzwłocznie potrzebne dalsze pertraktacye z ogólnem zgromadzeniem Towarzystwa kredytowego.

Poseł Zyblikiewicz wnosi, aby komisya, która zajmowała się sprawą Towarzystwa kredytowego, wzięła po tem oświadczeniu rządowem rzecz pod rozwagę, i bez drukowania wystąpiła ze sprawozdaniem w Izbie o tej sprawie.

Izba przyjęła ten wniosek.

Posel Hebda otrzymał od Marszałka urlop pięciodniowy.

Poczem odczytano dalszy ciąg petycji od liczby 2.497 do liczby 2.510, z których siedm odesłano wprost do Wydziału krajowego, jedną do komisji katastralnej, a jedną do komisji dla administracyjnego podziału kraju.

Posel Zakrzewski zabiera głos z powodu petycji miasta Drohobycza, o statut miejski i wnosi, aby Izba bez dalszego motywowania odesłała ją do komisji dla statutów miejskich.

Izba przyjmuje ten wniosek.

Z porządku dziennego następują obrady nad sprawozdaniem komisji budżetowej.

Sprawozdawca komisji poseł Kozłowski.

Wniosek komisji, aby co do petycji stowarzyszenia wspomagania ubogich a godoych uczniów instytutu politechnicznego we Wiedniu, w której prosi o udzielenie zasiłku pieniężnego, — Izba przeszła do porządku dziennego — przyjęty.

Również postąpiła sobie Izba co do petycji konwentu OO. Franciszkanów, o wykończenie wież przy ich kościele w Przemyślu, przechodząc nad tą petycją do porządku dziennego.

Co do wniosku x. Kuryłowicza, względem zaprowadzenia wyższego gimnazjum w Buczaczu i dotowania go z funduszy krajowych, komisja wnosi, aby Izba nad tym przedmiotem przeszła do porządku dziennego.

W sprawie tej stawia poseł x. Kuryłowicz następujące dwa wnioski:

1. „Wysoki Sejm uchwali:

Dla dopełnienia gimnazjum buczackiego przeznacza się na rok szkolny 1866/7. 1.100 złr. w. a.“

2. „Wysoki Sejm uchwali:

Wydział krajowy upoważnia się w przedmiocie stałego uposażenia z funduszu krajowego, do ośm klas dopełnić się mającego gimnazjum buczackiego, z Wys. Rządem i prowincyałem Zakonu OO. Bazylianów traktować i potrzebne układy tak prowadzić, aby z początkiem przyszłego roku szkolnego 1866/7. piąta klasa gimnazjalna otworzoną być mogła. Poleca się także Wydziałowi krajowemu na najbliższej kadencji sejmowej zdać sprawę o tym przedmiocie.“

Wniosek pierwszy upadł, drugi Izba przyjęła.

Do wniosku komisji budżetowej, co do zasiłku dla teatru krakowskiego polskiego, poseł Lipczyński robi następujący wniosek (jako punkt trzeci).

„III. Sejm przeznacza na rzecz teatru polskiego w Krakowie sumę złr. 5.000 w. a. jako zasiłek bezprocentowy, zwrotny wtenczas, gdy Wys. Rząd ze skarbu Państwa zwróci temuż teatrowi zasiłek, uchwałą Sejmu krakowskiego z r. 1844. przyznany — a to półrocznemi ratami rachując od pierwszego Stycznia 1866. r.“

Posel Zybkiewicz wnosi poprawkę, aby zamiast 5.000 złr., dać teatrowi polskiemu 4.000 złr. w. a., pod warunkami we wniosku posła Lipczyńskiego zawartemi.

Komisarz rządowy oświadcza, że Rząd zajmuje się tą sprawą i poprowadzi ją w tym kierunku, aby subwencya, której dawniej ze skarbu publicznego udzielano teatrowi polskiemu w Krakowie, i na przyszłość była mu wypłacana.

Posel Zybkiewicz cofnął swą poprawkę.

Wniosek komisji co do zasiłku dla teatru polskiego w Krakowie, przyjęła Izba wraz z dodatkiem posła Lipczyńskiego.

Poczem przychodzi pod obrady Izby wniosek posła Majera, odesłany uchwałą Izby na poprzednim posiedzeniu do komisji budżetowej, a dotyczący się kwoty na restaurację kościoła ś. Anny w Krakowie.

Wniosek ten przyjęto po głosowaniu nad każdym punktem z osobna.

Z powodu wniosku komisji budżetowej co do wniosku posła Ławrowskiego, w sprawie zasiłku dla teatru ruskiego we Lwowie, aby Izba przeszła nad tym przedmiotem do porządku dziennego, stawia poseł x. Łoziński następujący wniosek:

„Zapomoga dla teatru ruskiego w kwocie 3.000 złr., które z 30.000 złr. wyznaczonych do rozporządzenia Wydziałowi krajowemu na nieprzewidziane wypadki, wzięte być mają.“

Po dłuższej rozprawie przyjęto wniosek zamknięcia dyskusji. Marszałek przerywa na kilka minut posiedzenie celem wybrania mówców jeneralnych. Jako tacy przemawiali: Poseł hr. Borkowski i poseł x. Naumowicz.

Wniosek posła x. Łozińskiego upadł, bo Izba przyjmując wniosek komisji, przechodzi do porządku dziennego.

Marszałek zamyka posiedzenie o godzinie 3½.

Następne posiedzenie w Piątek dnia 13. Kwietnia o godzinie 10. z rana.

Na porządku dziennym najpierw dalszy ciąg rozpraw nad budżetem, potem sprawozdanie komisji administracyjnej o prawie drogowem.

L. Sapieha, w. r.

L. Wodzicki, w. r.

Z. Sawczyński, w. r.

Dalszy ciąg petycyj do dnia 12. Kwietnia 1866. r. wniesionych do Sejmu:

- 2497. Gmina Słobudka, przez posła Kulczyckiego, o zapomogę.
- 2498. Gmina Konkolniki, przez posła Kulczyckiego, o zapomogę.]
- 2499. Gmina Krzeszowice wraz z sąsiednimi gminami, przez posła Adama hr. Potockiego, w sprawie reklamacy szacunku katastralnego.
- 2500. Gmina miasta Lubaczowa, przez posła Janowskiego, o zapomogę.
- 2501. Palka Michał, z Chrzanowa, przez posła Adama hr. Potockiego, o prawo dla gminy obierania re-wizora policyi przez ogólne głosowanie.
- 2502. Gmina miasta Sokala, przez posła Polanowskiego, użala się na naruszenie miejskiego prawa pro-pinacyjnego.
- 2503. Gminy Jajkowce i Żyrawa, przez posła x. Kuziemskiego, o spieszna zapomogę.
- 2504. Gminy Jajkowce i Żyrawa, przez posła x. Kuziemskiego, o komisję w sprawie budowy cerkwi.
- 2505. Hr. Kuczkowski Kazimiérz, przez posła xięcia Sanguszkę, o pozostawienie siedziby urzędu po-wiatowego w Zasówie.
- 2506. Gmina Smerek, przez posła Starucha, o zapomogę tytułem pożyczki.
- 2507. Gmina Witkowice z Ostrowskiem, przez posła Kobylarza, użala się na zabranie gruntu i na urząd powiatowy.
- 2508. Gmina Dąbrowica, przez posła x. Antoniego Dobrzańskiego, ponawia prośbę o zapomogę.
- 2509. Miasto Drohobycz, przez posła Zakrzewskiego, o statut.
- 2510. Gmina Krowica, przez posła Janowskiego, o zapomogę.

Z tych liczby: 2.497, 2.498, 2.500, 2.503, 2.506, 2.508 i 2.510 odsełają się wprost do Wy-działu krajowego ;

zaś liczba 2.499 do komisji katastralnej;

nareszcie liczba 2.505 do komisji dla spraw administracyjnego podziału kraju.
